

Temeljem članka 130. Zakona o osiguranju („Službene novine Federacije BiH”, broj 23/17), članka 11. stavak 2. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu („Službene novine Federacije BiH”, broj 57/20) i članka 12. Statuta Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj 84/17) Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine na 42. sjednici održanoj 09.10.2020. godine, donosi

ODLUKU O UVJETIMA ZA OSIGURANJE VLASNIKA VOZILA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM OSOBAMA

Članak 1. (Opće odredbe)

Ovom Odlukom se propisuju uvjeti za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim osobama (u daljnjem tekstu: osiguranje od automobilske odgovornosti) koje su u svom poslovanju dužna primjenjivati društva za osiguranje iz Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) i podružnice društava za osiguranje koja nisu iz Federacije, a koje posluju na teritoriju Federacije.

Članak 2. (Zaključivanje ugovora)

- (1) Vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti za štetu koju upotrebom vozila prouzrokuje trećim osobama zbog smrti, tjelesne povrede, narušavanja zdravlja (u daljnjem tekstu: šteta na osobama), uništenja ili oštećenja stvari (u daljnjem tekstu: šteta na stvarima) prije nego što vozilo počne upotrebljavati u prometu.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je zaključiti ugovor o obveznom osiguranju sukladno Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu (u daljnjem tekstu: Zakon), ovoj Odluci, tarifama i cjenicima osiguranja.
- (3) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti pokriva odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila prema trećim osobama koje imaju zahtjev za naknadu štete koju im isti prouzrokuje, sukladno odredbama propisa kojima se uređuju obvezni odnosi.
- (4) Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena su i štete na osobama i štete na stvarima putnika u vozilu kojim je prouzrokovana šteta.
- (5) Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena su štete nastale od vozila koja podliježu obvezi registriranja, te su, sukladno propisima kojima se uređuje registracija vozila, obvezna imati potvrdu o registraciji.
- (6) Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena je i šteta na osobama i šteta na stvarima koju pretrpe pješaci, biciklisti i drugi nemotorizirani sudionici prometne nesreće.
- (7) Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena je i šteta koja je pričinjena trećoj osobi uslijed pada stvari s vozila.
- (8) U slučaju da su vozilo i priključno vozilo vlasništvo osiguranika čija je odgovornost osigurana kod različitih društava za osiguranje, društva za osiguranje solidarno odgovaraju za štetu i oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev bilo kojem od njih.
- (9) Osiguranjem od odgovornosti iz upotrebe motornog vozila koje vuče priključno vozilo ili vozilo u kvaru obuhvaćena je i odgovornost za štetu koju prouzrokuje priključno vozilo,

odnosno vozilo u kvaru, dok je spojeno s vozilom koje ga vuče i nakon što se odvoji od tog vozila, te djeluje u funkcionalnoj ovisnosti s njim.

Članak 3.

(Obujam pokrića)

- (1) Osigurane svote na koje se obvezno ugovara osiguranje od automobilske odgovornosti ne mogu biti manje od iznosa:
 - a) u slučaju štete na osobama, 2.000.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih osoba u istoj nesreći,
 - b) u slučaju štete na stvarima, 400.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj odštetnih zahtjeva proizašlih iz iste nesreće.
- (2) Ako po jednom štetnom događaju postoji više odštetnih zahtjeva, zbog čega ukupna naknada prelazi iznose iz stavka (1) ovoga članka, iznosi naknada se razmjerno smanjuju.
- (3) Ako odgovorno društvo za osiguranje isplati podnositelju zahtjeva iznos veći od iznosa na koji ima pravo s obzirom na razmjerno smanjenje naknade, jer nije znalo za ostale osobe koje imaju prava na naknadu, to društvo za osiguranje i dalje ima obvezu prema tim drugim osobama samo do ukupnog iznosa navedenog u stavku (1) ovoga članka.
- (4) Odgovorno društvo za osiguranje je odgovorno za naknadu štete koju upotrebom vozila registriranog u Federaciji pretrpe treće osobe u Republici Srpskoj do iznosa osiguranih svota iz stavka (1) ovoga članka.
- (5) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je štetu koja je upotrebom vozila prouzrokovana u državama članicama Sustava zelene karte, a koja je viša od iznosa iz stavka (1) ovoga članka, nadoknaditi do iznosa određenog propisima o obveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

Članak 4.

(Isključenja iz osiguranja)

- (1) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti ne pokriva odgovornost prijevoznika za stvari koje je primio na prijevoz.
- (2) Pravo na naknadu štete po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti nema:
 - a) vozač vozila kojim je prouzrokovana šteta;
 - b) vlasnik, suvlasnik te svaki korisnik vozila kojem je prouzrokovana šteta, koji nije bio vozač vozila čijom upotrebom je prouzrokovana šteta, i to na naknadu štete na stvarima;
 - c) srodnik i druga fizička osoba, za duševne boli zbog smrti ili tjelesne povrede vozača koji je prouzrokovao štetu;
 - d) putnik koji je dobrovoljno ušao u vozilo kojim je prouzrokovana šteta, a kojim je upravljao neovlašteni vozač ili vozač pod utjecajem alkohola ili opojnih droga, ako odgovorno društvo za osiguranje dokaže da je ta okolnost putniku trebala biti poznata;
 - e) oštećena osoba kojoj je prouzrokovana šteta zbog:
 - 1) upotrebe vozila na sportskim priredbama koje se održavaju na putu ili dijelu puta zatvorenom za promet drugim vozačima, a kojima je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe,
 - 2) izravnog ili neizravnog djelovanja nuklearne energije ili zračenja nastala za vrijeme prijevoza nuklearnih ili drugih radioaktivnih materijala,
 - 3) rata, pobune ili terorističkih aktivnosti,
 - 4) upotrebe vozila koje je bilo mobilizirano, od trenutka preuzimanja od strane nadležnih organa do trenutka vraćanja vozila vlasniku.

Članak 5.

(Gubitak prava iz osiguranja)

- (1) Odgovorno društvo za osiguranje, koje je oštećenoj osobi nadoknadilo štetu, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete i stvarnih i opravdanih troškova od osobe odgovorne za štetu u slučajevima ako je:
 - a) vozač koristio vozilo u svrhu za koju nije namijenjeno,
 - b) vozač koristio vozilo, a nije stekao odgovarajuću vozačku dozvolu, osim ako je to kandidat koji se obučava za polaganje vozačkog ispita za vozača, uz poštivanje svih propisa kojim se uređuje obuka za vozača,
 - c) vozač koristio vozilo za vrijeme trajanja izrečenih mjera sigurnosti, odnosno zaštitnih mjera u prometu (potpuna ili djelomična zabrana upravljanja vozilom i slično),
 - d) vozač upravljao vozilom pod utjecajem alkohola iznad propisane granice sukladno propisima o sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini, opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari, odbio je alkotest, odnosno test na prisutnost opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari,
 - e) vozač upotrebom vozila prouzrokovao štetu namjerno,
 - f) vozač pobjegao s mjesta štetnog događaja,
 - g) vozač počinio prekršaj u krajnjoj nepažnji sukladno propisima o sigurnosti prometa na cestama.
- (2) Pravo odgovornog društva za osiguranje iz stavka (1) ovoga članka nema utjecaj na pravo oštećene osobe na naknadu štete od odgovornog društva za osiguranje.
- (3) U pogledu opsega prava za naknadu iz stavka (1) ovoga članka, odgovorno društvo za osiguranje koje je oštećenoj osobi nadoknadilo štetu ima pravo na naknadu:
 - a) u slučajevima iz stavka (1) toč. a), b), c), d) i f) ovog članka, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima na dan isplate štete,
 - b) u slučaju iz stavka (1) toč. e) i g) ovoga članka, u cijelosti.
- (4) Bježanjem s mjesta štetnog događaja u smislu stavka (1) točka f) ovoga članka ne smatra se opravdano napuštanje mjesta štetnog događaja.

Članak 6.

(Obveze osobe čija se odgovornost pokriva)

- (1) Vozač je obavezan za vrijeme upotrebe vozila u prometu imati policu osiguranja ili drugi dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju od automobilske odgovornosti koji mora predložiti na zahtjev ovlaštene službene osobe.
- (2) Vozač je obavezan, u slučaju prometne nesreće, osobne podatke i podatke o osiguranjima dati svim sudionicima prometne nesreće, koji na temelju tih osiguranja imaju pravo podnijeti odštetne zahtjeve.
- (3) Osiguranik, odnosno korisnik vozila, obavezan je da odmah, a najkasnije u roku od tri dana od prometne nesreće, osiguravatelju prijaviti da je bio učesnik prometne nesreće i pri tom pružiti istinite i potpune informacije o prometnoj nesreći.
- (4) Izuzetno, osiguranik, odnosno korisnik vozila, koji je fizički bio spriječen da izvrši obveze iz prethodnog stavka ovog članka, obavezan je postupiti sukladno odredbama prethodnog stavka ovog članka, odmah po prestanku razloga spriječenosti.
- (5) Osiguranik je u obvezi prema svojim mogućnostima pomagati osiguravatelju u rješavanju pitanja odgovornosti. Zato je dužan dati istinite i iscrpne podatke o toku nezgode i njenim okolnostima.
- (6) Ako je protiv osiguranika ili osobe za koju on odgovara postavljen odštetni zahtjev, podnijeta tužba za naknadu štete, postavljen imovinsko-pravni zahtjev ili stavljen prijedlog za osiguranje dokaza obavezan je bez odlaganja o tome izvijestiti osiguravatelja i dostaviti mu sva pismena koja sadrži odštetni zahtjev.
- (7) Osiguranik je u obvezi vođenje parnice prepustiti osiguravatelju.

- (8) Osiguranik je u obvezi obradu odštetnih zahtjeva prepustiti osiguravatelju te nema pravo odbiti ih naročito priznati ih, osim ako time čini očiglednu nepravdu.
- (9) Ugovaratelj osiguranja, odnosno osiguranik, obvezan je osiguravatelja pisanim putem obavijesti o svim promjenama: naziva, adrese, osobnih podataka, tehničkih karakteristika i namjene vozila.

Članak 7.

(Obveze osiguravatelja)

- (1) Osiguravatelj je dužan upoznati ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika s uvjetima osiguranja, koji su sastavni dio ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti, prije zaključivanja ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti i uručiti ih ugovaratelju osiguranja, odnosno osiguraniku.
- (2) Osiguravatelj ne može odbiti ponudu za sklapanje ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti ako osiguranik prihvaća uvjete pod kojima osiguravatelj obavlja tu vrstu osiguranja.
- (3) Osiguravatelj je dužan zaključiti ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti sukladno Zakonu, ovoj Odluci, tarifama i cjenicima osiguranja.
- (4) Osiguravatelj je dužan osiguraniku, uz policu osiguranja od automobilske odgovornosti, uručiti primjerak Europskog izvješća o prometnoj nesreći, koji je osiguranik dužan držati u vozilu i predložiti ovlaštenoj osobi na zahtjev. U slučaju prometne nesreće učesnici mogu ispuniti i potpisati te međusobno razmijeniti Europsko izvješće o prometnoj nesreći. Europsko izvješće o prometnoj nesreći može biti korišteno u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva kao dokaz nastupanja štetnog događaja, pod uvjetom da je uredno i potpuno popunjeno, te da su uz to priložene fotografije oštećenja na vozilima i mjesta štetnog događaja.
- (5) U slučaju prometne nesreće učesnici koji su ispunili i potpisali te međusobno razmijenili Europsko izvješće o prometnoj nesreći dužni su društvu za osiguranje dostaviti i izjave o okolnostima nastanka prometne nesreće.
- (6) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti sačinjava se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (7) Osiguravatelj odgovara za štetu do visine osiguranih svota propisanih ovom Odlukom i Zakonom ili do visine ugovorenih osiguranih svota kada su veće od propisanih.
- (8) Osiguravatelj je dužan na zahtjev svog osiguranika izdati potvrdu o tijeku osiguranja i eventualno zaprimljenim štetama iz osnove osiguranja od automobilske odgovornosti.
- (9) Potvrda iz prethodnog stavka ovoga članka izdaje se za razdoblje od pet prethodnih godina ugovornog odnosa (uzimajući u obzir i informaciju o prekidu osiguranja), a osiguravatelj je dužan potvrdu izdati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 8.

(Početak i prestanak osigurateljnog pokrića)

- (1) Obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti počinje istekom 24-tog sata dana koji je u polici osiguranja naveden kao početak osiguranja, ako drugačije nije ugovoreno. Obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti prestaje istekom 24-tog sata dana koji je u polici osiguranja naveden kao dan isteka trajanja osiguranja.
- (2) Ako ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti prestane važiti prije isteka osiguranog razdoblja, prekid police se ne može izvršiti dok se ne dostavi potvrda od nadležnog organa za registraciju vozila da je vozilo odjavljeno.

Članak 9.

(Sporazum između društava za osiguranje)

- (1) Društva za osiguranje mogu zaključiti sporazum sukladno kojem odštetni zahtjev oštećene osobe po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti može, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađivati i isplaćivati društvo za osiguranje kod kojeg je oštećena osoba zaključila ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti.
- (2) Sporazum iz stavka (1) ovoga članka ne utječe na prava koja oštećena osoba ima neposredno prema odgovornom društvu za osiguranje iz članka 12. i članka 14. stavka (4) Zakona.
- (3) Društvo za osiguranje koje, sukladno sporazumu iz stavka (1) ovoga članka, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađuje i isplaćuje odštetni zahtjev dužno je postupati sukladno odredbama čl. 13., 14. i 15. Zakona.

Članak 10.

(Teritorijalna važnost osiguranja)

- (1) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti pokriva štete nastale na teritoriju Bosne i Hercegovine, kao i na teritoriju država članica Sustava zelene karte.
- (2) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti pokriva i štete nastale na teritoriju država potpisnica Multilateralnog sporazuma, u slučaju kada je s Bosnom i Hercegovinom potpisan Multilateralni sporazum.

Članak 11.

(Utvrđivanje premije)

- (1) Premiju osiguranja od automobilske odgovornosti utvrđuje osiguravatelj, na temelju Odluke o načinu utvrđivanja tarife premije i cjenika za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim osobama (u daljnjem tekstu: Tarifa) koju donosi Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) na temelju članka 11. Zakona.
- (2) Bez obzira na broj vozila koje u vlasništvu ima fizička ili pravna osoba, premija za osiguranje od automobilske odgovornosti, utvrđuje se za svako vozilo pojedinačno.

Članak 12.

(Bonus i malus)

- (1) "Bonus" predstavlja smanjenje osnovne premije za vozilo kod zaključenja naredne police osiguranja u slučaju da osiguranik, u mjerodavnom razdoblju promatranja (u daljnjem tekstu: MRP), nije prouzrokovao nijedan štetni događaj.
- (2) Umanjenje osnovne premije po osnovi bonusa može iznositi maksimalno 50%, bez obzira na vrstu vozila.
- (3) "Malus" predstavlja obvezno uvećanje osnovne premije kod zaključenja naredne police osiguranja za vozilo osiguranika kojim je, u MRP, prouzrokovao jedan ili više štetnih događaja.
- (4) Osnovna premija je iznos koji se izračunava primjenom premijskih stopa, utvrđenih za svaku premijsku skupinu i premijsku podskupinu posebno na jedinstvenu osnovicu, (jedinstvena osnovica je osnovna premija za putničko vozilo, snage motora od 33 do 44 kW (kilovata)).
- (5) Osiguranik ima pravo na „bonus“, odnosno obvezu na „malus“, prilikom zaključenja ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti za određeno vozilo u svim premijskim skupinama, izuzev kod premijske skupine 8 (motorna vozila inozemne registracije), kao i kod posebnih oblika osiguranja.

- (6) Osiguraniku koji ima zaključen ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti u trajanju od najmanje godinu dana, visina premije utvrđuje se prema Tarifi, ovisno od toga je li u proteklom MRP-u imao prijavljene štete. Pod prijavljenom štetom smatra se šteta koju je osiguravatelj obradio ili isplatio. MRP je prethodna kalendarska godina, a primjenjuje se na osiguranja koja počinju od 01. 04. tekuće kalendarske godine do 31. 03. sljedeće kalendarske godine. Kada osiguranik zaključi osiguranje za vozilo prvi put plaća premiju osnovnog P6. (šestog) stupnja. Ako je vozilo bilo osigurano najmanje godinu dana i ako u MRP-u nije bilo prijavljenih šteta, osiguraniku se za sljedeću godinu odobrava jedan premijski stupanj niže do najnižeg P1. (prvog) stupnja. Za svaku prijavljenu štetu u MRP-u bez obzira na trajanje osiguranja, osiguranik se pomiče za sljedeću godinu osiguranja za tri premijska stupnja više, a najviše do P14. (četnaestog) stupnja. Premijski stupnji u postotku od osnovnog premijskog stupnja P6. (100%) su sljedeći:

Stupnjevi bonusa		Stupnjevi malusa	
Premijski stupanj	% od premije osnovnog stupnja	Premijski stupanj	% na premije osnovnog stupnja
P1.	50%	P7.	10%
P2.	40%	P8.	20%
P3.	30%	P9.	30%
P4.	20%	P10.	40%
P5.	10%	P11.	50%
P6.	0%	P12.	60%
		P13.	80%
		P14.	100%

Članak 13.

(Priznavanje premijskog stupnja)

- (1) Pravo na određeni premijski stupanj (BONUS ILI MALUS), vezano je za vlasnika odnosno korisnika vozila i ne prenosi se na novog vlasnika uz predmetno vozilo, osim u slučajevima:
- a) kod prijenosa prava vlasništva vozila na nasljednike i kod prijenosa prava vlasništva vozila darovnim ugovorom između članova uže obitelji, ovjerenog kod nadležnog organa, prava i obveze iz odredaba o premijskim stupnjevima (BONUS I MALUS) prenose se na nasljednika odnosno daroprimalca. U smislu ove Odluke, članovima uže obitelji smatraju se supružnici, djeca i roditelji,
 - b) sa određene fizičke osobe na njen obrt, i obrnuto,
 - c) sa određene fizičke osobe na obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo u kojem je ta fizička osoba nositelj, i obrnuto,
 - d) sa određene fizičke osobe na pravnu osobu u kojoj je ta fizička osoba većinski vlasnik,
 - e) sa pravne osobe na drugu pravnu osobu u kojoj je pravna osoba, prethodni vlasnik vozila, osnivač (vlasnik ili suvlasnik),
 - f) sa leasing društva na korisnika, fizičku ili pravnu osobu koja je postala vlasnik vozila kojeg je koristila, odnosno koje je bilo predmet ugovora o leasingu.
- (2) Osiguravatelj priznaje osiguraniku određeni premijski stupanj na temelju originalnog primjerka prethodne police osiguravatelja koji posluje na području Bosne i Hercegovine ili na temelju originalne potvrde prethodnog osiguravatelja koji posluje na području Bosne i Hercegovine, uz obvezan uvid u evidenciju šteta kod Agencije.
- (3) Ako je osiguranik zaključio ugovor s trajanjem kraćim od godinu dana, taj ugovor ne može u sljedećoj godini osiguranja biti osnova za smanjenje premijskog stupnja, bez obzira na to što nije bilo prijavljene štete, ali u slučaju da je šteta prijavljena ovaj ugovor uzima se kao osnova za povećanje premijskog stupnja.

- (4) Ako je do prekida osiguranja došlo prije isteka godine osiguranja, a u MRP-u nije bilo prijavljenih šteta te šteta nije prijavljena ni u drugim MRP-ima unutar prekida osiguranja, osiguranik prilikom zaključenja novog ugovora o osiguranju ima pravo na isti premijski stupanj za isto vozilo ili za vozilo koje je promijenio unutar iste premijske skupine, ako prekid nije trajao duže od tri godine. Ako je do prekida osiguranja došlo po isteku godine osiguranja a u MRP-u nije bila prijavljena šteta te šteta nije prijavljena ni u drugom MRP-u, unutar prekida osiguranja, osiguranik prilikom zaključenja novog ugovora o osiguranju ima pravo na jedan premijski stupanj niže za isto vozilo ili za vozilo koje je promijenio unutar iste premijske skupine, ako prekid nije trajao duže od tri godine. U svim ostalim slučajevima premija se obračunava na način iz članka 12. stavka (6) ove Odluke.
- (5) Smatra se da šteta nije prijavljena, ako je do dana zaključenja novog ugovora o osiguranju za naredno razdoblje osiguranja, u potpunosti regresirana ili otkupljena od strane osiguranika.
- (6) Osiguravatelj gubi pravo na zaračunavanje premije višeg premijskog stupnja, ako to pravo nije iskoristio u tijeku od tri godine nakon prijave štete na temelju kojeg je to pravo stekao.
- (7) U slučaju prekida police osiguranja osiguravatelj je dužan zadržati originalni primjerak police osiguranja koja se prekida i izdati potvrdu o stečenom pravu na premijski stupanj osiguraniku na temelju podnesenog zahtjeva odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana kompletiranja dokumentacije.
- (8) U slučaju gubitka ili uništenja police osiguranja u tijeku trajanja osiguranja osiguravatelj je u obvezi na zahtjev osiguranika izdati ovjeren prijepis izdate police odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana zahtjeva. Uz navedeni zahtjev osiguranik je dužan dostaviti:
 - a) fizička osoba izjavu ovjerenu kod nadležnog organa o gubitku ili uništenju police osiguranja;
 - b) pravna osoba potpisanu i ovjerenu izjavu od strane ovlaštene/odgovorne osobe pravne osobe o gubitku ili uništenju police osiguranja.
- (9) U slučaju gubitka ili uništenja police osiguranja po isteku osiguravajućeg razdoblja osiguravatelj je u obvezi na zahtjev osiguranika izdati potvrdu o stečenom premijskom stupnju odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana kompletiranja dokumentacije. Uz navedeni zahtjev osiguranik je dužan dostaviti:
 - a) fizička osoba izjavu ovjerenu kod nadležnog organa o gubitku ili uništenju police osiguranja;
 - b) pravna osoba potpisanu i ovjerenu izjavu od strane ovlaštene/odgovorne osobe pravne osobe o gubitku ili uništenju police osiguranja.

Članak 14.

(Plaćanje premije)

- (1) Premija osiguranja se plaća u cijelosti prilikom zaključenja police osiguranja.
- (2) Ako vozilo podliježe obvezi registriranja te prema propisima o registraciji mora imati potvrdu o registraciji, organ nadležan za registraciju smije izdati potvrdu o registraciji ili drugu odgovarajuću ispravu, produžiti njezinu valjanost tek nakon što vlasnik vozila na čije će se ime vozilo registrirati predoči dokaz o tome da je sklopio ugovor o osiguranju za osiguranje koje je prema Zakonu obvezno i platio u cijelosti premiju osiguranja po toj polici.

Članak 15.

(Raskid ugovora)

- (1) Ako ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti prestane važiti prije isteka osiguranog razdoblja prekid police i povrat neiskorištenog dijela premije osiguranja ne može se izvršiti dok se ne dostavi potvrda od nadležnog organa za registraciju vozila da je vozilo odjavljeno.
- (2) Osiguravatelj i osiguranik mogu raskinuti ugovor o osiguranju prije isteka razdoblja na koji je zaključen ako je osiguranik odjavio vozilo zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan

prometa (mirovanja) ili drugog (ne uključuje prekid police zbog promjene vlasnika vozila), o čemu pisanim putem obavještava osiguravatelja i prilaže dokaz da je odjava izvršena kod nadležnog organa za registraciju motornog vozila.

- (3) Ako se vozilo odjavi kod nadležnog organa sukladno članku 9. stavak (6) Zakona, osiguranje se prekida na dan podnošenja zahtjeva za prekid i vraća neiskorišteni dio premije (pro rata temporis) sukladno stavku (4) ovog članka. Osim u slučaju iz članka 45. stavak (3) Zakona kada se osiguranje prekida s danom zaključenja ugovora o osiguranju od strane novog vlasnika vozila. Neiskorišteni dio premije vratit će se u slučaju kada na temelju tog osiguranja nije bila isplaćena šteta, odnosno ako nije bio postavljen odštetni zahtjev na temelju kojeg bi kasnije trebalo isplatiti štetu.
- (4) Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije iz stavka (3) ovog članka, neiskorišteni dio premije utvrđuje se po načelu „pro rata temporis“, na ugovorenu bruto premiju osiguranja, umanjenu najviše za 12% na ime troškova provođenja osiguranja. Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije primjenjuje se Tarifa koja je vrijedila na dan ugovaranja osiguranja.

Članak 16.

(Promjena vlasnika vozila)

- (1) Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, novi vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju svoje odgovornosti za upotrebu vozila na kojem je stekao vlasništvo.
- (2) Osiguranik koji otuđi svoje vozilo dužan je o tome obavijestiti osiguravatelja kod kojeg je osigurana njegova odgovornost za upotrebu vozila koje je otuđeno u roku od 30 dana od dana otuđenja vozila i postupiti sukladno članku 9. stavak 6. Zakona.
- (3) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti zaključen s prethodnim vlasnikom prestaje važiti u trenutku kada je novi vlasnik vozila zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti na svoje ime.
- (4) Prestankom važenja ugovora iz stavka (3) ovoga članka, osiguranik, prethodni vlasnik vozila, ima pravo na povrat dijela premije za neiskorišteno razdoblje pokrića, pod uvjetom da je postupio sukladno obvezi iz stavka (2) ovoga članka i u slučaju da nije bilo štete u razdoblju osiguranja po navedenoj polici.
- (5) Iznimno od stavka (3) ovoga članka, ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti zaključen s prethodnim vlasnikom ostaje na snazi do isteka trajanja osiguranja, ukoliko novi vlasnik, u tom roku, nije zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti na svoje ime, u tom slučaju se po samom zakonu smatra da su prava i obveze, kao i odgovornost za upotrebu vozila, preneseni na novog vlasnika vozila danom zaključenja ugovora o prijenosu vlasništva na vozilu.

Članak 17.

(Pismeni oblik)

- (1) Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora o osiguranju su punovažni samo ako su zaključeni u pismenom obliku.
- (2) Sva obavještenja i izjave, koje se daju na temelju ugovora o osiguranju moraju biti date u pismenom obliku.

Članak 18.

(Posebne odredbe)

- (1) Osiguranik, vlasnik vozila, je obvezan osiguravatelju, prije zaključenja ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti, priložiti dokaz o vlasništvu.
- (2) Osiguravatelj je dužan upoznati ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika s uvjetima osiguranja, koji su sastavni dio ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti, prije zaključivanja ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti i uručiti ih ugovaratelju

- osiguranja, odnosno osiguraniku, kao i postupiti sukladno Pravilniku o obvezi informiranja ugovaratelja osiguranja („Službene novine Federacije BiH“, broj 1/18).
- (3) Osiguravatelj je kao dokaz o utvrđenom stupnju bonusa/malusa dužan uz policu osiguranja čuvati sljedeću dokumentaciju:
- kopiju potvrde o registraciji vozila koje se osigurava ukoliko se vozilo osigurava prvi put kod osiguravatelja,
 - original prethodnu policu osiguranja ili original potvrdu drugog osiguravajućeg društva o ostvarenom premijskom stupnju,
 - izvod iz evidencije šteta koji se vodi kod Agencije,
 - ovjerene kopije ostale dokumentacije na temelju koje se dokazuje ostvareni premijski stupanj koji se prenosi sukladno ovoj Odluci (kupoprodajni ugovor, darovni ugovor i dr.).
- (4) Ukoliko osiguranik osiguravatelju, prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti za sljedeću godinu osiguranja, zataji podatke o osiguranom slučaju koji se desio u prethodnom MRP-u, ili ne pruži druge bitne informacije za obračun premije, osiguravatelj je, po saznanju za činjenice i okolnosti koje utječu na visinu premije, ovlašten izvršiti ponovni obračun premije sa zahtjevom za doplatu iste, te ukoliko osiguranik ne pristane na doplatu, otkazati ugovor, o čemu obavještava nadležne organe za registraciju motornih vozila i za kontrolu sigurnosti u prometu.

Članak 19.

(Rješavanje šteta)

Odgovorno društvo za osiguranje kod obrade i rješavanja odštetnih zahtjeva obvezno je postupati sukladno Zakonu i podzakonskim aktima.

Članak 20.

(Izvensudsko rješavanje sporova)

- (1) Sve eventualne sporove s osigurateljem koji proizlaze ili su u vezi s predmetnim ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti odnosno izvršenja obveza iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti, osiguratelj će nastojat prvenstveno riješiti s ugovarateljem osiguranja, osiguranikom ili trećom osobom sporazumno u mirnom postupku u okviru postupka izvensudskog rješavanja sporova.
- (2) Ako je ugovaratelj osiguranja, osiguranik ili treća osoba nezadovoljna postupanjem osiguratelja ili njegovom odlukom, isti imaju pravo podnošenja pritužbe kao izjave nezadovoljstva upućene osiguratelju, a koja se odnosi na pružanje usluga osiguranja odnosno izvršenja obveza iz ugovora o osiguranju.
- (3) Podnositelj pritužbu može podnijeti bez obzira na to gdje živi i podnošenje pritužbe je besplatno.
- (4) Pritužba se može usmeno izjaviti na zapisnik kod osiguratelja ili podnijeti putem pošte, telefaksa ili elektroničke pošte, u roku od petnaest (15) dana od dana kada je podnositelj pritužbe primio odluku na koju podnosi pritužbu odnosno od dana kada je podnositelj saznao za razlog pritužbe.
- (5) Rok za pisani odgovor osiguratelja na pritužbu je petnaest (15) dana od dana primitka pritužbe, a iznimno, kada se odgovor ne može dati unutar roka, osiguratelj će obavijestiti podnositelja pritužbe o razlozima kašnjenja i naznačiti kada će postupak po pritužbi osiguratelja vjerojatno biti dovršen i kada će biti odgovoreno na pritužbu. Odgovor na pritužbu osiguratelj će detaljno obrazložiti i potpisati.
- (6) Ako osiguranik, ugovaratelj osiguranja ili treća osoba (kao potrošači) za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju nisu zadovoljni odlukama osiguratelja ili ako neko pregovaranje s osigurateljem nije dovelo do željenog rezultata, isti se mogu obratiti ombudsmanu u osiguranju.

Članak 21.

(Nadležnost u slučaju spora)

U slučaju spora između ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika i osiguravatelja, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

Članak 22.

(Mjerodavnost)

Za pojedine pojmove i pitanja o obujmu pokriva ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti, obvezi njegovog sklapanja, suosiguranim osobama, učinku ugovora, teritorijalnoj valjanosti ugovora, pravu oštećene osobe na podnošenje neposrednog zahtjeva, postupku i rokovima za rješavanje odštetnih zahtjeva, pravu oštećene osobe na podnošenje tužbe, isključenjima iz osiguranja, naknadi štete u slučaju gubitka prava iz osiguranja, naknadi štete u slučaju neovlaštene vožnje, obvezi društva za osiguranje i osiguranoj svoti, dokazu o postojanju međunarodne isprave, kao i za sve ostale međusobne obveznopravne odnose iz ugovora o osiguranju kao i prava treće oštećene osobe mjerodavne su odredbe Zakona o obveznim osiguranjima u prometu („Službene novine Federacije BiH“ broj 57/20).

Članak 23.

(Primjena)

Na odnose koji nisu uređeni ovom Odlukom primjenjuju se odredbe Zakona o obveznim odnosima („Službeni list SFRJ”, br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, „Službeni list RBiH”, br. 2/92, 13/93 i 13/94 i „Službene novine Federacije BiH”, br. 29/03 i 49/11), Zakona o osiguranju, Zakona o obveznim osiguranjima u prometu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

- (1) Premijski stupanj prema Premijskom sustavu X-AO stupanjem na snagu ove Odluke postaje premijski stupanj kako slijedi:

Premijski stupanj po Premijskom sustavu X-AO		Premijski stupanj po Tarifi	
Stupanj bonusa	% od premije osnovnog stupnja	Stupanj bonusa	% od premije osnovnog stupnja
1	2	3	4
1.	50	P1.	50
2.	45		
3.	40		
4.	35	P2.	40
5.	30		
6.	25	P3.	30
7.	20		
8.	15	P4.	20
9.	10		
10.	0	P5.	10
		P6.	0

Premijski stupanj po Premijskom sustavu X-AO		Premijski stupanj po Tarifi	
Stupanj malusa	% na premiju osnovnog stupnja	Stupanj malusa	% na premiju osnovnog stupnja
1	2	3	4
11.	15	P7.	10
12.	30	P8.	20
13.	50	P9.	30
14.	70	P10.	40
15.	90	P11.	50
16.	110	P12.	60
17.	130	P13.	80
18.	150	P14.	100

(2) Na premijski stupanj iz stupaca 3 i 4 iz stavka (1) ovog članka shodno se primjenjuju odredbe ove Odluke.

Članak 25.

Postupci koji nisu okončani do stupanja na snagu ove Odluke okončat će se po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava za naknadu štete.

Članak 26.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“, i ostaju na snazi do 31.10.2022.

Članak 27.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaju važiti Uvjeti osiguranja od automobilske odgovornosti koje su društva za osiguranje primjenjivala od 1998.

PREDSJEDNIK
STRUČNOG SAVJETA

Mr. sci Edita Kaladžić

Broj: 021-2828-1/20
Sarajevo, 09.10.2020. godine